

Навчальна дисципліна (ЄКТС)

- Організація освітнього процесу у вищій освіті України (6 ЄКТС)

Автори, викладачі

- Скиба Юрій Андрійович, заступник директора з наукової роботи, Інститут вищої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, доцент;
- Таланова Жаннета Василівна, головний науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти, Інститут вищої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, професор;
- Ярошенко Ольга Григорівна, головний науковий співробітник відділу інтеграції вищої освіти і науки, Інститут вищої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України.

Заклад вищої освіти

- Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України

Освітня програма

- Освітньо-наукова програма «Політика і лідерство у вищій освіті»

Мета навчальної дисципліни

Розвинути здатність забезпечити та вдосконалювати управління й організацію освітнього процесу у вищій освіті відповідно до політик і нормативно-правового забезпечення на основі концептуальних і методологічних знань з освітніх, педагогічних наук

Зміст навчальної дисципліни (перелік основних тем)

1. Дидактика вищої освіти (1 ЄКТС)
2. Методика розроблення стандартів вищої освіти (1 ЄКТС)
3. Управління освітнім процесом та методи оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти (1 ЄКТС)
4. Організація мобільності у вищій освіті та організація освітнього процесу в умовах дистанційного / змішаного навчання (1 ЄКТС)

Опис тематичних модулів

Модуль № 1 (1 ЄКТС, 30 год)		Автор
Назва Дидактика вищої освіти		Ольга Ярошенко
Результат и навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Оперувати основними категоріями дидактики (закони, закономірності, принципи, терміни та поняття, технології) – Визначати обсяг і структуру змісту у вищій освіті, удосконалювати методи, технології й організаційні форми викладання та навчання на основі законів, закономірностей, принципів дидактики вищої освіти – Планувати й дидактично забезпечувати освітній процес на засадах компетентнісного та студентоцентрованого підходів – Оцінювати та обґрунтовувати інноваційність дидактичних технологій – Продувати нові ідеї, формулювати аргументовані висновки у сфері дидактики вищої освіти 	
Лекція-презентація (2 год.)	Дидактика як теорія освіти, викладання і навчання.	
Семинар (2 год.)	Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять у вищій освіті	
Практичне (2 год.) Тема – Дидактичні технології у вищій освіті.	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – З'ясувати суть дидактичної технології. – Ознайомитися з поширеними у вищій освіті дидактичними технологіями, за однією із технологій розробити структурну матрицю викладання обраної навчальної дисципліни. 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Зміст й організація освітнього процесу у ЗВО на засадах компетентнісного та студентоцентрованого підходів	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – На засадах компетентнісного та студентоцентрованого підходів розробити сценарій і презентацію лекції або практичного заняття однієї з навчальних дисциплін за індивідуально обраною темою заняття 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.)) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	– Захист (за навчальною дисципліною) (2 год. /модуль)	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про вищу освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 2. Закон України «Про освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 3. Дидактика вищої школи.: навч. посіб./ О.О. Біляковська., І.Я. Мицишин, С.Б. Цюра. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – 360 с. 4. Гончаренко С. У. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. для ВНЗ / [С. У. Гончаренко, П. М. Олійник, В. К. Федоренко та ін.] ; за ред. С. У. Гончаренка, П. М. Олійника. – Київ : Вища школа, 2003. – 323 с. 5. Гончаренко С.У. Педагогічні закони, закономірності, принципи: сучасне тлумачення / Семен Устинович Гончаренко. – Рівне: Волинські обереги, 2012. – 192 с. 6. Теоретичні засади науково-дослідницької діяльності суб'єктів освітнього процесу університетів: практичний посібник / Авторський колектив: В. Майборода, О. Ярошенко, Ю. Скиба; за ред. О. Ярошенко. – Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. – 174 с. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/Teoriya_nauk-dosl-diyaln_Univers_2015_174p_IBO_Mayboroda-Yaroshenko-Skiba.pdf 7. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі: збірник тестових завдань для аспірантів – здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня підготовки – «Доктор 	

	філософії (PhD)» (денна форма навчання) / уклад. Л. І. Васецька. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2019. – 166 с.
--	---

Модуль № 2 (1 ЄКТС, 30 год)		Автор
Назва Методика розроблення стандартів вищої освіти		Юрій Скиба
Результат и навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Знати і розуміти нормативно-правові основи розроблення стандартів вищої освіти. – Формулювати компетентності та програмні результати навчання, використовуючи відповідні таксономії, та оцінювати їх вимірюваність. – Розуміти теоретичні основи, виявляти практичні проблеми реформування вищої освіти. – Використовувати сучасну термінологію у сфері вищої освіти – Знати, аналізувати і застосовувати міжнародні, європейські та національні документи з розвитку вищої освіти 	
Лекція-презентація (2 год.)	Методика розроблення стандартів вищої освіти	
Семинар (2 год.)	Нормативно-правове забезпечення розроблення стандартів вищої освіти	
Практичне (2 год.) Тема – Зміст і структура Стандарту вищої освіти	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Ознайомитися з структурою Стандарту вищої освіти. – Опанувати методику формулювання компетентностей і програмних результатів навчання Стандарту вищої освіти. – Установити відповідність розроблених стандартів за різними освітніми рівнями ієрархії (рівням складності) результатів навчання (навчальних цілей), сформульованих у діяльнісних термінах 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Методика розроблення Стандарту вищої освіти	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Здійснити аналіз нормативно-правового забезпечення розроблення стандартів вищої освіти. – Порівняти Стандарти вищої освіти «Бакалавр», «Магістр» і «Доктор філософії» (за вибором викладача) за певною спеціальністю та виявити неузгодженості. 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	– захист (за навчальною дисципліною) (2 год. /модуль)	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) // URL : https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf; https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page 2. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) // URL : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf 3. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 // URL : http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf 4. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 URL : http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-fielddescriptions-2015-en.pdf 5. Закон «Про вищу освіту» URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18. 6. Затверджені Стандарти вищої освіти МОН України URL : https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti 7. Національна рамка кваліфікацій URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p. 8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені 	

наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.). <https://mon.gov.ua> › app › 2020-metod-rekomendacziyi

9. Проєкт ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей) URL :<http://www.unideusto.org/tuningeu>.
10. Національний глосарій: вища освіта, 2014. URL :<http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>
11. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія URL :<http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysnimaterialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodozaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>

Модуль № 3 (1 ЕКТС, 30 год) Назва Управління освітнім процесом та методи оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти		Автор Юрій Скиба
<i>Результат и навчання</i>	На стадії розроблення	
<i>Лекція-презент ація (2 год.)</i>		
<i>Семінар (2 год.) – Використання інструментів оцінювання Європейського простору вищої освіти</i>	–	
<i>Практичне (2 год.) Тема – Використання штучного інтелекту для оцінювання результатів навчання</i>	–	
<i>Самостійна робота (18 год.) Тема – Розроблення засобів діагностики та оцінювання результатів навчання</i>	Завдання –	
<i>Проміжний контроль (залік) (4 год.)</i>	– Консультація (2 год.) – захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (6 год.)	
<i>Підсумковий контроль (2 год.)</i>	– захист (за навчальною дисципліною) (2 год. /модуль)	
<i>Джерела</i>	<ul style="list-style-type: none">– Exploring innovative assessment methods URL : https://www.open.edu/openlearn/mod/oucontent/view.php?id=105526&section=2– Sara Cline. How ChatGPT killed my discussion boards and prompted new URL :prompts https://www.timeshighereducation.com/campus/how-chatgpt-killed-my-discussion-boards-and-prompted-new-prompts– Jennifer Rose. ChatGPT as a teaching tool, not a cheating tool https://www.timeshighereducation.com/campus/chatgpt-teaching-tool-not-cheating-tool– Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб.: річком. МОН України для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю. Херсон, 2011. 608с. URL : https://studfile.net/preview/5198982/– Бажміна Е. Формувальне оцінювання : цілі, умови, принципи та структура. Вісник Черкаського університету Педагогічні науки 2020 року. DOI: 10.31651/2524-2660-2020-4-130-137 URL : https://www.researchgate.net/publication/348664814_FORMATIVE_ASSESSMENT_OBJECTIVES_CONDITIONS_PRINCIPLES_AND_STRUCTURE– Оржель О. Формувальне оцінювання у персоналізованому навчанні. Презентація. 2024.– Політика та механізми забезпечення ефективності освітньої діяльності в університетах України в контексті євроінтеграції та в умовах воєнного стану і післявоєнного відновлення країни:	

	<p>монографія / О. Бородієнко, Ю. Вітренко, О. Воробйова, В. Ворона, М. Дебич, О. Кущенко, О. Паламарчук, О. Слюсаренко, Ж. Таланова, В. Ткаченко; за ред. Ж. Таланової. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. 152 с. URL : https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2024/02/diyalnist-univ_mon_2023-152p.pdf</p>
--	---

Модуль № 4 (1 ЄКТС, 30 год) Назва Організація мобільності у вищій освіті та організація освітнього процесу в умовах дистанційного / змішаного навчання		Автор Жанна Таланова
Результати навчання	– На стадії розроблення	
Лекція-презентація (2 год.)		
Семінар (2 год.) Тема – Виклики та перспективи реалізації мобільності у вищій освіті: національний, інституційний та особистісний рівні	(1)	
Практичне (2 год.) Тема – Організація мобільності у вищій освіті	–	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Розвиток академічної мобільності і задля удосконалення якості	–	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	– Консультація (2 год.) – Захист-презентація (2 год.) за результатами виконання завдання самостійної роботи	
Підсумковий контроль (2 год.)	– Захист (за навчальною дисципліною) (2 год. /модуль)	
Джерела	<ol style="list-style-type: none">1. Закон України «Про вищу освіту». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18?find=1&text=кваліфікації#w1_182. Постанова Кабінет Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-n#Text3. Постанова КМУ від 12 липня 2004 р. № 882 «Питання стипендіального забезпечення». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/882-2004-%D0%BF#Text4. Постанова КМУ від 4 березня 1996 р. № 287 «Про затвердження Положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287-96-n#n125. Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-n#Text6. Постанова КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#n117. The European Higher Education Area in 2020. Bologna process implementation report. https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c90aaf32-4fce-11eb-b59f-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-2246318678. Erasmus+ Student Charter. https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/erasmus-student-charter-09. Проекти академічної мобільності у сфері вищої освіти Програми ЄС Еразмус+. https://erasmusplus.org.ua/opportunities/mozhlyvosti-dlya-organizacij/proyekty-akademichnoyi-mobilnosti-u-sferi-vyshhoji-osvity/	

Перелік видів діяльності:

- лекції – обговорення/презентації;
- семінари;
- практичні завдання;
- самостійна робота;
- індивідуальні консультації;
- індивідуальна робота з навчальної дисципліни (підсумковий контроль).

Методи викладання та навчання:

- демонстрація;
- проблемно-пошуковий метод;
- інтерактивний метод;
- навчальна дискусія;
- аналіз ситуації.

Оцінювання результатів навчання – підсумковий контроль

Презент ація т а захист індивідуальної робот и з модуля навчальної дисципліни, виконаної у формі есе на тему «Організація освітнього процесу у вищій освіті» (за результатами індивідуального дослідження)

Види діяльності і шкала оцінювання:

<i>Вид діяльності і</i>	<i>Бали (100)</i>
Лекції – обговорення, семінари (4 x 5)	20
Практичні заняття (4 x 3)	12
Самостійна робота (4 x 7)	28
Залік (очно) (4 x 5)	20
Захист (Дослідницька робота – проект наукової статті)	20

Політика доброчесності

При виявленні плагіату в письмових роботах / практичних завданнях / презентаціях аспірант втрачає бали за даний вид діяльності.

Відповідність результатів навчання компетентностям освітньої програми

Навчальна дисципліна «Організація освітнього процесу у вищій освіті України» як складова освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті» спрямована на:

формування і розвиток програмної фахової компетентності *«Здат ніст ь здійснюват и науково-педагогічну діяльніст ь у вищій освіті і»* через формування таких програмних результатів навчання:

- *Знати, розуміти, розвивати та запроваджувати сучасні та інноваційні методи, методики, технології оцінювання, вимірювання, викладання і навчання.*
- *Знати сучасні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), цифрові технології, бази даних, інші електронні ресурси та вміти їх застосовувати в освітньому процесі.*
- *Розробляти та модернізувати освітні програми, навчальні дисципліни, навчально-методичні матеріали, електронні курси та посібники в контексті інтернаціоналізації.*

формування і розвиток програмної фахової компетентності *«Здат ніст ь заст осовуват и сучасні мет одології, мет оди т а інст румент и емпіричних і теорет ичних досліджень у сфері освіт ніх,*

педагогічних наук, цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси у науковій, проєктній та освітній діяльності» через формування таких програмних результатів навчання:

- Критично оцінювати та обирати сучасні засоби ІКТ, цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси відповідно до проєктних завдань, використовувати їх для пошуку, оброблення та оцінювання інформації, здійснення комунікації.